

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 467

van **ANNABEL TAVERNIER**

datum: 8 maart 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Nederlandstalige kinderopvang Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Taalkennis en -gebruik

Het Vlaamse kinderopvangaanbod in Brussel is een belangrijk onderdeel van een ruimer aantrekkelijk en goedwerkend Vlaams gemeenschapsaanbod en gezinsbeleid in onze hoofdstad.

In de kinderopvang van de Vlaamse Gemeenschap gelden er specifieke vergunnings- en subsidievoorwaarden die betrekking hebben op de kennis van het Nederlands van de medewerkers.

Om een vergunning van Kind en Gezin te verkrijgen, moeten de verantwoordelijke en minstens één kinderbegeleider een actieve kennis van het Nederlands hebben. Om subsidies van Kind en Gezin te kunnen ontvangen, moeten de verantwoordelijke en alle kinderbegeleiders voldoende het Nederlands machtig zijn.

Het vereiste taalniveau is voor verantwoordelijken vastgelegd op B2 voor spreken en luisteren en B1 voor lezen en schrijven, en voor kinderbegeleiders op B1 voor spreken en luisteren en A2 voor lezen en schrijven.

1. Hoeveel personeelsleden worden tewerkgesteld in de Nederlandstalige crèches in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, vergund door Kind en Gezin? Hoeveel van deze personeelsleden zijn Nederlandstalig?

Graag de cijfers zowel in voltijdequivalenten (vte's) als in aantal personen en zowel in relatieve als in absolute aantallen.

2. Op welke manier worden de vergunnings- en subsidievoorwaarden inzake kennis van het Nederlands opgevolgd door de Zorginspectie? Wordt dit concreet opgenomen in de inspecties van de Zorginspectie?
3. Hoeveel inspecties heeft de Zorginspectie in Nederlandstalige kindercrèches in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest uitgevoerd?
 - a) In hoeveel gevallen werden door de Zorginspectie tekortkomingen op het vlak van taalkennis vastgesteld?
 - b) In hoeveel van deze gevallen leidde de opvolging tot sanctionering met een bestuurlijke maatregel, zoals de opheffing van de vergunning of een terugvordering van subsidies?
 - c) Graag de cijfers en details voor de jaren 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020.

4. Hoeveel klachten/meldingen hebben de klachtendienst van Kind en Gezin en eventuele andere kanalen ontvangen met betrekking tot het gebruik van het Nederlands in de Nederlandstalige kinderopvang in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Wanneer werden de klachten ingediend? Tegenover welke organisaties werden de klachten ingediend?

Graag de cijfers en details voor de jaren 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020.

5. Hoe zorgt de minister er voor dat het Nederlands in de verschillende werkingsdelen van de Nederlandstalige kinderopvang in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gebruikt wordt?
6. Hoe evalueert de minister het gebruik van het Nederlands in de dagelijkse werking van de Nederlandstalige kinderopvang in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
7. Zal de minister initiatieven nemen om de actieve taalkennis van kinderbegeleiders en verantwoordelijken in de Nederlandstalige kinderopvang in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te bevorderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 467 van 8 maart 2021

van **ANNABEL TAVERNIER**

1. In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van het aantal personeelsleden actief in locaties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 1/1/2020, in absolute aantallen en percentages. 8% heeft geen kennis van het Nederlands.

	Absolute aantallen		Aantallen in percentages	
	Aantal medewerkers	Aantal VTE	Aantal medewerkers	Aantal VTE
Kennis Nederlands				
Ja	1326	1160,34	92%	92%
Neen	119	106,79	8%	8%
Eindtotaal	1445	1267,13	100%	100%

2. Opgroeien (Kind en Gezin) volgt de attesten 'kennis Nederlands' van de verantwoordelijke, aanspreekpersoon/kinderbegeleiders op. Zorginspectie volgt de actieve kennis van de Nederlandse taal op via de inspectiebezoeken. Tijdens de inspectiebezoeken (tenzij het gaat over een klacht, ernstige gebeurtenis) spreekt de inspecteur Nederlands en kan het bezoek enkel doorgaan als de verantwoordelijke en/of de aanspreekpersoon met actieve kennis van het Nederlands in de opvang aanwezig is. De regelgeving verwacht dat er altijd iemand aanwezig is in de opvanglocatie met actieve kennis van het Nederlands. Tijdens de inspectiebezoeken kan Zorginspectie geen toezicht doen op de pedagogische norm (van toepassing sinds 1/4/2018 via afname van het monitoringsinstrument MeMoQ (monitoren van de pedagogische kwaliteit) als er in de leefgroepen door de kinderbegeleiders (in hoofdzaak maar met respect voor de thuistaal) geen Nederlands gesproken wordt met de kinderen. Het instrument kan immers niet afgenomen worden in anderstalige opvanglocaties.
3. Sinds 1/4/2014 (start nieuwe vergunningsvoorwaarden) werden 260 inspecties uitgevoerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Sinds 1/1/2016 werden 220 inspecties uitgevoerd.
- a) In 70 van de 220 bezoeken sinds 1/1/2016 werden inbreuken op de actieve kennis Nederlands vastgesteld.
- b) In 6 situaties leidde de verdere opvolging tot een opheffing van de vergunning. 22 situaties eindigden na gesprekken en/of opstart handhaving tot een administratieve stopzetting, nadat een organisator en opvangactiviteiten staakte dan wel nog een overstap naar ONE overwoog.
- c) **2016:** 48 bezoeken waarbij 15 keer een advies opstart handhaving naar aanleiding van het ontbreken van de actieve kennis Nederlands in de opvanglocatie met bijkomend ook andere tekorten (inbreuken).
2017: 53 bezoeken waarbij 20 keer een advies opstart handhaving en 1 keer een advies verderzetting handhaving naar aanleiding van het ontbreken van de actieve kennis Nederlands in de opvanglocatie met bijkomend andere tekorten (inbreuken).

2018: 48 bezoeken waarbij 15 keer een advies opstart handhaving en 2 keer een advies verderzetting handhaving naar aanleiding van het ontbreken van de actieve kennis Nederlands in de opvanglocatie met bijkomend andere tekorten (inbreuken).

2019: 47 bezoeken waarbij 9 keer een advies opstart handhaving en 3 keer een advies verderzetting handhaving naar aanleiding van het ontbreken van de actieve kennis Nederlands in de opvanglocatie met bijkomend andere tekorten (inbreuken).

2020: 24 bezoeken (corona-jaar) waarbij 5 keer een advies opstart handhaving naar aanleiding van het ontbreken van de actieve kennis Nederlands in de opvanglocatie met bijkomend andere tekorten (inbreuken).

	2016	2017	2018	2019	2020
bezoeken ZI	48	53	48	47	24
advies opstart handhaving	15	20	15	9	5
advies verderzetting handhaving	/	1	2	3	/
opheffing vergunning	3	2	1	/	/
administratieve stopzetting	8	7	2	4	1
Stopzetting subsidies	/	1	/	1	/

4. Voor de periode van 2016 tot en met 2020 ontving de klachtendienst Opgroeien regie 2 klachten over taalbeleid in een kinderopvanglocatie gesitueerd in het Brussels Hoofdstedelijk gewest.

In 2020 over de groepsopvang Mooi bos te Sint-Pieters-Woluwe.

Klachtinhoud: "Bij de peuters wordt wel in het Nederlands gesproken maar bij baby's enkel Frans. Het personeel spreekt dan ook Frans tegen elkaar in aanwezigheid van de kinderen.

Nederlandstalige ouders, zeker de Nederlanders, moeten hun uiterste best doen om te begrijpen wat er gezegd wordt over hun kinderen door het Franstalige personeel."

In 2017 over de gezinsopvang De Speelboom te Evere.

Klachtinhoud: "onthaalouder wil geen Frans spreken tegen de ouders enkel Nederlands en Engels."

5. In het arrest van 30 juni 2014 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het opleggen van taalkennisvoorwaarden grondwettelijk mogelijk is, maar dat het gebruik van het Nederlands als subsidievoorwaarde geschrapt diende te worden. Opgroeien ziet wel op toe op de toepassing van de taalkennisvereisten én van de vergunningsvoorwaarde dat elke opvang een taalbeleid moet hebben dat de Nederlandse taalverwerving van elk kind stimuleert, met daarnaast positieve aandacht voor de taal die het kind in zijn thuismilieu spreekt.
Binnen het Pedagogisch Raamwerk staat in dimensie 4 'taalondersteuning' centraal. De ondersteuningstools, waaronder de zelfevaluatie-instrumenten, bieden handvatten aan de kinderopvang om een kwalitatief beleid en praktijk m.b.t. taalstimulering te ontwikkelen en op te volgen.
6. De mate waarin Nederlands als omgangstaal gebruikt wordt in de kinderopvang verschilt sterk van de ene opvang ten opzichte van de andere opvang. Dit hangt nauw samen met de aanwezige taalkennis bij de medewerkers enerzijds en met de taal van de ouders anderzijds. De regelgeving laat deze verschillen ook toe, gelet op het feit dat in een niet-gesubsidieerde opvang enkel de verantwoordelijke en één kindbegeleider een actieve kennis van het Nederlands moeten hebben. Maar elke opvang moet minimaal een taalstimulerend aanbod hebben.

7. Opgroeien volgt de taalkennis van de medewerkers verder administratief op. Daarnaast werkt Opgroeien mee aan een vormingsinitiatief ter zake van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en het Huis van het Nederlands Brussel.